

Sygn. akt I CSK 29/14

POSTANOWIENIE

Dnia 16 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie z wniosku T. G.
przy uczestnictwie Miasta G. i J. G.
o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 16 października 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika Miasta G.
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 3 września 2013 r., sygn. akt I Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Instytucja przedsądu, jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla. Skarga kasacyjna służy od prawomocnego orzeczenia, ma ograniczony zasięg, a jej podstawowym celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa.

Choć skarżący odwołał się do występującego w sprawie zagadnienia prawnego oraz wskazał na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości, to nie występują te przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.).

Istotnym zagadnieniem prawnym w omawianym znaczeniu jest taki problem z zakresu wykładni lub stosowania prawa, który ma znaczenie precedensowe dla rozstrzygania podobnych spraw lub rozwoju jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04, niepublikowane). Powołanie się na istnienie takiego zagadnienia wymaga jego sformułowania oraz przedstawienia argumentacji jurydycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych na gruncie przytoczonych przepisów prawa, na tle których ono powstało. Poza tym skarżący powinien wykazać, że zagadnienie to jest istotne dla rozpoznania lub rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepublikowane oraz z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OCNP 2006, nr 15 - 16, poz. 243).

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z dnia 11 stycznia 2008r., I UK 283/07; z dnia 13 czerwca 2008r., III CSK 104/08; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, niepubl.; z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 11/09, niepubl.).

Skarżący, wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadnił koniecznością udzielenia odpowiedzi na pytanie czy można nabyć własność nieruchomości w postaci działki ewidencyjnej, gdy w rzeczywistości działka ta powinna zostać wyłączona z obrotu, ponieważ jest przeznaczona do publicznego korzystania.

Wskazana kwestia została już jednolicie wyjaśniona w judykaturze i nie budzi kontrowersji (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 czerwca 2010 r., IV CSK 40/10, OSNC 2011, nr 2, poz. 17, z dnia 15 lutego 2012 r., I CSK 293/11 z dnia 5 października 2012, IV CSK 94/12, LEX nr 1232805 i z dnia 10 kwietnia 2013, IV CSK 514/12, OSNC 2013, nr 12, poz. 143)

Według art. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (jedn. tekst: Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 z późn. zm., dalej „u.d.p.”), tylko droga, z której może korzystać każdy zgodnie z jej przeznaczeniem, zaliczana do jednej z kategorii dróg (krajowa, wojewódzka, powiatowa, gminna) jest drogą publiczną.

Zgodnie z art. 4 pkt 2 u.d.p. przez pojęcie drogi należy rozumieć budowlę wraz z drogowymi obiektami inżynierskimi, urządzeniami oraz instalacjami, stanowiącą całość techniczno-użytkową, przeznaczoną do prowadzenia ruchu drogowego, zlokalizowaną w pasie drogowym. Natomiast, stosownie do definicji

ustawowej zawartej w art. 2 pkt 1 p.r.d., droga to wydzielony pas terenu składający się z jezdni, pobocza, chodnika, drogi dla pieszych lub drogi dla rowerów, łącznie z torowiskiem pojazdów szynowych znajdującym się w obrębie tego pasa, przeznaczony do ruchu lub postoju pojazdów, ruchu pieszych, jazdy wierzchem lub pędzenia zwierząt. Podstawowymi "wyróżnikami drogi publicznej są dwa elementy: nieograniczona podmiotowo możliwość korzystania z drogi oraz zaliczenie drogi do określonej ustawowo kategorii". Tym samym, zaliczenie w odpowiedniej formie drogi do jednej z kategorii dróg publicznych decyduje o statusie tej drogi, jako drogi publicznej tylko wtedy, gdy droga ta spełnia wskazane wymagania określone w ustawie.

Uczestnik Miasto G. w toku sprawy nie podnosiło zarzutu, że działka nr [...] o pow. 66 m² stanowi drogę publiczną. Podniosło tylko zarzut dotyczący samoistności posiadania, oraz terminu zasiedzenia. Także w apelacji uczestnik ten wskazując na częściowe zasypanie skarpy w czasie budowy drogi czynił to w kontekście władania spornymi działkami, jak właściciel, tj. podnosił, że zmieniał ukształtowanie należących do niego działek. Nie twierdził natomiast, jakoby skarpa stanowiła obiekt inżynierski drogi.

W skardze kasacyjnej nie można powoływać nowych faktów i dowodów (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Twierdzenie dopiero w skardze kasacyjnej, że część działki nr [...] (skarpa) jest urządzeniem drogi jest spóźnione. Samo wskazanie w ewidencji przeznaczenia działki na cele drogowe, nie oznacza jeszcze, że w tym miejscu powstała droga (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2012 r., I CSK 293/11). Dodać się godzi, że jeżeli dana osoba zawładnęła nieruchomością i władała nią jak właściciel z wyłączeniem innych osób, to jest jej posiadaczem samoistnym, choć ta nieruchomość jest przeznaczona, a więc w przyszłości może stać się drogą publiczną (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 1963 r., I CR 151/63, OSNCP 1964, nr 9, poz. 177). Władanie liniami energetycznymi przez ich właścicieli, jeżeli one przebiegają po cudzych nieruchomościach jest posiadaniem zależnym.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).